

Euskal Herria: Paleolitikotik independentziara DTM-ren bidez

Bi e-posta¹:

2012ko urtarrilaren 27an, Warren Mosler, Randall Wray, Bill Mitchell eta Stephanie Kelton-
ondoko e-posta bidali nien:

Zuen informaziorako

Paleolitikotik²,

Independentziara³,

DTM-ren bidez⁴.

¹ E-postak ingelesez idatzi nituen.

² Ikus http://www.basqueresearch.com/berria_irakurri.asp?Berri_Kod=3725&hizk=I: "...the existence of European genetic lines in the Baztan valley going back approximately 15,000 years."

Baztan: ikus <http://www.turismo.navarra.es/eng/organice-viaje/recurso.aspx?o=3066>.

³ Ikus <http://newsnetscotland.com/index.php/affairs-scotland/3754-economic-model-predicts-scottish-independence>, <http://e-archivo.uc3m.es/bitstream/10016/4806/1/stability-breakup-nations.pdf>. (Lan hori soilik propagandarako da, politikarientzat.)

⁴ Ikus (Minsky and Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/krisitik-ateratzeko-proposamen-bat>. (Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eurolandia-mon-amour>. (Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/greziaz-haratago>. (Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/gaztetxo-bati-eskutitz-irekia>. (Wray, Mosler, Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/gaztetxo-bati-eskutitz-irekia>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zazpi-gezur-politika-ekonomikoan-1/>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zazpi-gezur-politika-ekonomikoan-2>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zenbait-gezur-gizarte-segurantzari-buruz>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/euroaren-paradisua-zein-irtengo-da-lehena>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/aebak-eta-europa-berdintasunak-eta-ezberdintasunak-i>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/aebak-eta-europa-berdintasunak-eta-ezberdintasunak-ii>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/euroaren-paradisua-zein-irtengo-da-lehena>. (Wray, Mitchell, Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/diru-teoria-moderno-dtm>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/politika-fiskala-eta-zor-publikoa>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/gizarte-segurantza-euro-gunean>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/praktika-fiskal-sendo-baterako-oinarriak> (Mitchell, Kelton, Mosler, Wray, ...) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/jakin-nahi-zenuen-ia-guztia>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/mosler-en-eta-hudson-en-arteko-eztabaida-i>. (Kelton, Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/diru-teoria-moderno-dtm-irlandan-zorrari-eta-austeritateari-irtenbideak>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/nola-irten-euro-gunetik-proposamena>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/diru-teoria-moderno-hasiberrientzat>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zergak-eta-dirua-jaulkitzea>. (Mosler, Wray) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zergak-eta-dirua-jaulkitzea>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/euroa-bonoak-europar-batasuna-aebak>. (Mitchell) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/zergatik-ez-plan-hau>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/europar-batasuneko-eta-ebko-estatu-desberdinetako-bonoak-mosler-bonoak>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eb-batasun-fiskala-versus-zatiketa>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/greziarako-proposamena>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/diru-teoria-modernoaren-irtenbidea-greziarako>. (Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/diru-teoria-modernoaren-proposamenak-99rentzat>.

Hori guztia eta askoz gehiago azalduko da 2012an (edo 2013an) argitaratuko den liburu batean.

Thanks a lot, **Mila esker** in Basque

=====

E-posta bera birbidali nien zenbait laguni, ondoko sarrerarekin:

Zuen informaziorako

E-posta hau ondokoei bidali diet: Mosler⁵, Mitchell⁶, Wray⁷ eta Kelton-i⁸.

Gure Euskal Herria inoiz independentea izan baledi (esan nahi dut politikoki eta **ekonomikoki** independentea), DTM-koek erakutsi dute bidea.

Gora DTM!

Gora Euskal Herria!

1. Warren Mosler: AEBetako Fed eta Eurolandiako EBZ

Hona hemen Mosler-ek hiru artikulutan berriki esan duena:

- a) Eskari agregatuari tasa batek gehitzeko baldintza bakarra hauxe litzateke: agregatuan, mailegu hartzaileen kontsumitzeko joera handiagoa izatea aurreztaileena baino⁹.

(Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/greziar-botoek-diru-laguntza-mehatxatzen-dute>.

(Mosler) <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eurogunea-hondorako-lasterketa>. (Mitchell)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/alemaniako-bonoak-ez-dira-irtenbidea>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/ebz-eta-inflazioa>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/nmf-eta-euroa>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/odola-kaleetan>. (Mitchell)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/nahiko-argi>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/ebko-itun-berria>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eskari-agregatua-da-giltza>. (Mosler)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eurogunetik-irteteko-estrategia>. (Wray)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/randall-wray-jakin-nahi-zenuen-ia-guztia>. (Mitchell, Wray)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012>. (Mitchell)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/bill-mitchell-en-aholkuak-eta-proposamenak>. (Mitchell)

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/eurolandiari-buruzko-tasatze-agentziak>.

⁵ Ikus <http://moslereconomics.com/>.

⁶ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/>.

⁷ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwrays/>; <http://neweconomicperspectives.blogspot.com/p/modern-money-primer.html>; eta <http://neweconomicperspectives.blogspot.com/search/label/L.%20Randall%20Wray>

⁸ Ikus <http://neweconomicperspectives.blogspot.com/search/label/Stephanie%20Kelton>.

⁹ Ikus <http://www.cnbc.com/id/46115110/>.

- b) Kritika: AEBetako Kongresuari Fed-ek aurkezturiko zenbait mailegu-emate lerro, izatez, Fed-ek atzerritar banku zentraleri ziurtzat luzatzen dizkien mailegu-emateak, funtzionalki, ez-seguruak dira.

Baldin eta Fed-eko edozein merkataritza bankuk halako mailegu-ematea ziurtzat klasifikatu nahi izango balu, erreguladore federalek segur aski klasifikazioa hori baztertuko lukete¹⁰.

- c) Fed-ek badaki AEBak ezin direla izango hurrengo Grezia, politikari mota guztiek etengabe horixe aldarrikatzen duten arren. Fed-ekoek badakite Grezia eta euroguneko beste herrialde kideak AEBetako estatuen egoeran daudela, ez gobernu federalaren egoeran: moneta erabiltzaileak dira, ez moneta jaulkitzaileak. Eta ongi dakite Europako Banku Zentrala (EBZ) euroaren jaulkitzailea dela, eta AEBetako gobernu federalaren moduan, haren gastuak ez dituela inongo diru-sarrerak mugatzen.

Fed-ek nola funtzionatzen duen esplikatuko balu, segur aski Kongresuak politika berri bat bultzatuko luke output eta enplegu mailak berriz eratzeko, inflazio gehiegirik gabe: politika hori Fed-i dagokio¹¹.

Beraz, EBZ, moneta (euroa) jaulkitzailea dena ez du mugatzen inolako diru-sarrerak. Euskara garbian, EBZ-ek, euro jaulkitzailea izanik, ez du behar kanpotik (Txinatik, AEBetatik, Japoniatik, ...) inolako diru laguntzarik. Berak nahi duen beste euro jaulki dezake.

Hortaz, EBZ-k EBko estatu desberdinei, kasu Espainia eta Frantziari (eta biharko Euskal Herri independenteari ere) euroak luzatu ahal dizkie, demografiaren arabera. Horrek suposatuko lukete estatu horiek gai izango lirakeela, zeinek bere politikarekin, output eta enplegua sortzea, inflazio maila kontrolatu batekin. Estatu horiek (eta biharko EH errepublika independenteak), zeinek bere Altxor Publikoaren bidez, politika fiskal egoki bat martxan jar lezakete.

Gainera, lanpostuak sortzeko, badago plan orokor eta sendo bat¹², baita berorren aplikazioaz zenbait iruzkin ere¹³.

Horra hor, bada, irtenbidea.

Orduan, zein da arazoa? Ekonomialariek ez dakitela? Ados. Politikariek ez dakitela? Ados. Baina batzuek badakite: Alemaniako Bundesbank-eko nagusiek, zeintzuk EBZ-ren gainetik baitaude, eta EB-ren norabidea 'zuzentzen' duten.

Noski EBko banku handietako nagusiek ere badakite, eta oso pozik daude egoera ('krisi') honekin.

¹⁰ Ikus <http://www.cnbc.com/id/46130417>.

¹¹ Ikus <http://www.cnbc.com/id/46148704>.

¹² Ikus http://e1.newcastle.edu.au/coffee/job_guarantee/JobGuarantee.cfm

¹³ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwway/2012/01/04/the-job-guarantee-finally-moving-beyond-theory-to-implementation/>.

Noiz arte segituko du fartsa mingarri horrek?

2. Dakienak badaki, ez dakienak baleki

Mosler-ek behin eta berriz aipatua¹⁴:

AEBetan, Fed azken baliabideko likideziaren hornitzailea da bere banku kideetarako, dolarraren jaulkitzailea baita.

Eurolandian orain arte ez dute ulertzen EBZ-ren zeregin hori. EBZ da azken baliabideko likideziaren hornitzailea, bera delako monetaren jaulkitzailea EBn, eta, hortaz, likideziari dagokionez, ez dago batere murriztuta.

EBko herrialde kideak AEBetako estatuak bezalakoak dira, eta likideziari dagokionez, murrizturik daude. Beraz, ez daukate inolako ahalmenik beren banku kideetarako azken baliabideko likideziaren hornitzaileak izateko.

Eurolandiaren arazoa hauxe da: EBko liderrek ez dute ulertzen bankugintzaren ikuspegi hori. Ebidentzia bistakoa da.

3. Eskozia

Hona hemen John Swinney-ren, Eskoziako Gobernuko finantza ministroaren hitzak¹⁵:

Zer gertatuko da diruarekin? Librarekin jarraitu nahi duzue ala eurogunean sartu nahi duzue?

Librarekin jarraituko genuke.

Zergatik?

Herrialde gisa egiten ditugun esportazioen zatirik handiena Erresuma Batura joaten da. Hortaz, badu zentzua diru berarekin jarraitzeak. Gainera, momentu honetan auzi garrantzitsuak daude euroak dituen erronken inguruan. Luze gabe, egun duen ezegonkortasuna ikusirik, ez dut ikusten eurora batzeko gako ekonomikorik. Gu eurora batzeko, baldintza ekonomikoek egokiak izan beharko dute, eta erreferenduma egin beharko genuke horretarako, Eskoziako gizarteak erabaki dezan diru hori erabiltzen hasi ala ez.

Hona zenbait galdera:

- a) Zeinek jaulkiko ditu librak, Erresuma Batuko Banku Zentralak ala Eskoziako BZ-k?

¹⁴ Ikus <http://moslereconomics.com/2012/01/30/draghi-sees-no-evidence-ecb-loans-are-financing-economy-yet/>.

¹⁵ Ikus http://paperekoa.berria.info/harian/2012-01-27/016/001/_Independentziak_ekonomiaren_garapena_bultzatzeko_era_emango_lidake_.htm.

b) Zeinek jarriko du libraren prezioa, Erresuma Batuak ala Eskoziak?

c) Zeinek jarriko du martxan politika fiskala? Berdina izango ote da bi estatutan? Bateratua? Desberdina?

Gogoratu estatu batek subirano izateko bi baldintza bete behar dituela:

1) Bere moneta propioa jaulkitzea. (Euroaren kasua aurreko atalean ukitu dugu.)

2) Altxor Publiko eta politika fiskal independentea izatea.

Bestela, beste baten menpe egongo zara: zure moneta jaulkitzen duen beste estatu baten menpe edo/eta zure politika fiskala kontrolatzen duen beste estatu baten menpe.

Argi ote?

donejurgi (joseba felix tobar-arbulu)